

el baró de Viver

MARGARIDA COLOMER

Com tots vosaltres ja sabeu a Argentona i ha un carrer que porta el seu nom.

En realitat es deia Darius Romeu i Torrent i el títol de baró l'obtingué el 1901 com a diputat provincial per Mataró i president de la Diputació de Barcelona. Estudià dret i es dedicà a les empreses familiars entre les quals destacarem "Ciments i Calç Freixa", les finances i naturalment la política.

La fidelitat monàrquica de la nissaga dels Romeu ha perdurat inalterablement fins als nostres dies i tingué el seu màxim exponent en el segon baró de Viver, Darius Romeu i Freixa (1886-1970) afiliat a la Unió Monàrquica Nacional des de 1919, i tingué una llarga intervenció política en els esdeveniments històrics de la capital catalana en la

primera meitat del segle XX. Fou regidor del Consistori Municipal barceloní l'any 1920 i el 1924, durant el règim dictatorial de Primo de Rivera, assumí la cartera de cultura de la Mancomunitat de Catalunya, de la qual també en fou sotspresident i es dedicà a contribuir a la dissolució d'aquesta institució. Va ser alcalde de Barcelona entre 1925 i 1929, realitzant projectes urbanístics de gran vàlua: prolongació de l'avinguda de la Diagonal fins a Esplugues de Llobregat, urbanització de la plaça Catalunya, inici de la zona franca del port, primera campanya contra el barraquisme, cobertura de la via fèrria del carrer Balmes, es va inaugurar el metropolità i la primera emissora de ràdio de l'estat espanyol... i la seva gran intervenció en l'Exposició Internacional de l'any 1929,

per la qual fou agraciats amb la grandesa d'Espanya unida a la seva baronia.

Com a monàrquic encapçalà el moviment civil de suport als militars sollevats el 1936. La connexió entre la fracció de l'exèrcit compromesa a Catalunya en el cop militar i els elements civils es va fer la darrera setmana del mes de juny de 1936 i la reunió es va tenir en la seva mansió del Viver a Argentona. Van assistir-hi els enllaços militars, acompanyats, cada un d'ells, de cinc dels caps oficials del regiment o Institut armat a què pertanyien. A la declaració de Darius Romeu el 20 de febrer de 1941, diu que *«en el desempeño de su mision cerca de la UME (...) trataba de obtener y obtuvo, si bien penosamente, aportaciones económicas de algunas personalidades y ramas*

Baronia de Viver (-1910).
Postal Fabert. Museu Arxiu de Sta. Maria de Mataró, Col·lecció F. Enrich

ARGENTONA, 11. – Baronia de Viver.

de la industria i como pertenecia a Renovación Española puse esta organización a disposición de la UME». La participació civil en el cop d'estat militar del 19 de juliol de 1936 és definida pels mateixos que hi formaren part com un gran fracàs.

Després de la guerra civil fou conseller privat d'en Joan de Borbó i visqué intensament la pugna entre el comte de Barcelona i el general Franco per restablir la monarquia a Espanya. En la clandestinitat en què s'havia de moure tot moviment polític aliè a la *Falange Española Tradicionalista y de la JONS*, liderà els monàrquics liberals catalans. Els monàrquics com el mateix Josep Milà i Camps - comte del Montseny- i així com Darius Romeu s'aplegaren en sectors de l'antiga noblesa barcelonina agrupats a l'entorn de la duquesa de Santangelo. Pretenien que com a conseqüència de la finalització del conflicte, es produís una ràpida restauració de la dinastia d'Alfons XIII. El fet que aquesta alternativa no es veiés prou clara el 1939 per part dels militars sollevats, només com una possibilitat a molt llarg termini, tendí a situar aquest grup de monàrquics en actituds crítiques envers el règim. La Falange, amb la seva apel·lació al nacional sindicalisme i al règim de partit únic, apareixia als seus ulls com el paradigma d'allò que més rebutjaven del "Nuevo Estado".

Malgrat les seves discrepàncies amb el franquisme, això no el va destorbar en el seu desenvolupament personal. Fou rellevant el seu poder en les finances: el 1944 fou president del Banc Hispano Colonial, formà part del consell dels Ferrocarrils de Catalunya i del consell regional de Banc Central, i vicepresident de la Companyia Espanyola de Petrolis. El seu poder econòmic i social sempre el va acompanyar i això li va servir

per tenir un estatus que no li va treure la Dictadura militar del general Franco.

Tant va ser així, que en els actes oficials més emblemàtics hi era present en el lloc adient a la seva categoria social. Com exemple podem dir que va formar part de la comissió consultiva junt amb d'altres argentonins d'adopció com Josep Puig i Cadafalch, per organitzar el XXXV Congrés Eucarístic a Barcelona, el maig de 1952. El tema d'aquest Congrés va ser la Pau. Tot i que la crònica explica que qui a la pràctica va organitzar el Congrés fou Santiago Udina i Martorell, i la figura rellevant fou el bisbe Gregorio Modrego.

A la façana principal de la seva mansió argentonina hi ha una placa commemorativa del sojorn del rei Joan al Viver. Aquest casal té una llarga història. Sembla ser que tant la capella com una part indefinida, però segurament considerable de l'heretat, havia pertangut a la rectoria d'Argentona, segons consta en un document datat el 6 de maig de 1273, trobat per Carreres Candi a l'arxiu parroquial i que deia així:

«Lo rector d'Argentona, Montserrat Gunila, establí a Berenguer de Fornells, lo mas de Santa Maria del Viver, propietat de la rectoria, mediant cens d'un parell de gallines, delme del quint de sos fruits, y ab l'obligació de tenir-hi construïda una casa avans de finir lo terme de dos anys, així com de residir-hi ell o algun de sos fills, avans de deu».

Segons Josep Lladó estudiós de la família dels Baró de Viver i de la seva mansió, ens explica que durant el període revolucionari del 1936, la capella i el casal foren saquejats i foren confiscades les obres d'art i objectes de valor de la baronia, també foren cremats documents històrics. Durant la guerra civil el casal fou convertit

en alberg i hi van viure centenars d'infants madrilenys.

Sigui per la categoria notable de la mansió del Viver a Argentona o bé per ser una família de gran influència política, social i econòmica, el poble d'Argentona va voler demostrar-los la seva consideració fent-li els honors de posar el seu nom a un carrer tan important com el passeig de la Font Picant.

És curiós observar els noms dels carrers d'Argentona. Si us hi fixeu hi ha diversos carrers de personalitats lligades al món militar i aristocràtic, molts d'ells de passat històric una mica dubtós de ser gaire democràtic. En cada moment històric vivim segons els herois de l'època. La veritat és que Argentona durant unes dècades, al ser una vila d'estiueig, era visitada amb estades més o menys llargues per una part de l'aristocràcia barcelonina i mataronina. Eren els "senyors" i se'ls tractava com a tals, a vegades, amb grans dosis de servilisme. Afortunadament, això ja és història i, ara, només comptem els que vivim al poble i paguem els impostos com a ciutadans d'una societat democràtica.

Bibliografia consultada:

- BALCELLS, Albert i altres. *Les Eleccions legislatives i Municipals a Barcelona 1810-1986*. *Gran Enciclopèdia Catalana*, vol. 12, pàg. 810.
- SOLÉ i SABATER, Josep M. i VILLARROYA i FONT, Joan. *La Repressió a la rera-guarda de Catalunya 1936-1937*, pàg. 52
- RIERA, Ignasi. *Els catalans de Franco*, pàg. 141 i 390.
- Josep Lladó. *Festes i festetes*, pàg. 119-120.
- Archivo Histórico Nacional. *La Causa General de la província de Barcelona*.